

om, at forinden, den delige Beslutning, taget om Indførelse af Rævninger i den criminelle Retspleie, skal der foreligge, „Forberedelser“ til den civile Retspleies Omordning. Dette er ganske vist meget vægtigt, og naar man vil tage fast paa det, smuldrer det saa at sige bort mellem Fingrene; men den Slutning vil dog ikke kunne modsiges, at dersom Thinget vedtager en Dagsorden som denne, har Thinget derved knyttet disse to hidtil fra hinanden afstilte Sager, den criminelle Reform og den civile Reform, til hinanden. Nu forekommer det mig endvidere, at dette Affnit af Dagsordenen desuden gjør sig styldigt i en factisk Urigtighed. Den ærede Justitsminister har nemlig i Virkeligheden ikke afgivet nogen saadan Erklæring, at det skulde være passende eller sammeligt for Thinget derpaa at bygge en afgjørende Beslutning. Desværre ere Ministerens Ord endnu ikke komne i Tidenden, saa at man ikke har dem liggende for sig i officiel Form, men saa Meget troer jeg dog at kunne sige med Sikkerhed, at af de forskjellige Talere, der have havt Ordet, og som have betonet Forbindelsen mellem den civile og den criminelle Reform, er Ministeren den, der har talt mindst kraftigt og mindst overbevisende. Den ærede Minister talte Meget om, hvad hans høitbeklagede Forgænger havde anseet for rigtigt; men det er dog ikke det, man nu kan gaae efter, og forøvrigt var det de ærede Medlemmer for Høisteds Amts 2den og 4de Valgkreds (Klein og Schjørring) og for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti), som saa bestemt udtalte sig om Unseligheden af at lade den civile Retspleies Reform gaae Haand i Haand med Reformen af den criminelle. Det forekommer mig da, at det ikke er ganske hensigtsmæssigt at paaberaabe sig Ministerens Udtalelse, naar den ærede Minister i det Hele i den Grad har inbtaget en passiv, en Tilskuers Rolle ved Forhandlingen, som han har gjort. — Den Slutning vil altsaa ikke kunne modsiges, at naar vi vedtage denne Dagsorden, har Folkethinget derved for sit Vedkommende bragt disse to hidtil fra hinanden udeholdte Sager i en næsten uopløselig Forbindelse. Det kan nu gjerne være, imine Herrer, at det er rigtigt at udtale noget Saadant; det er muligt, at de ærede

Medlemmer have Ret, der paa staae, at enhver Reform paa det ene Omraade nødvendigvis maa drage med sig en Reform paa det andet; men hvad der er ganske sikkert, det er, at vi Andre, vi, der ikke staae som særligt Sagkyndige i dette Forhold, have ikke seet Sagen saaledes drøftet, at vi derom kunne driste os til at udtale nogen afgjørende Mening. Der er Ingen af os, som med Sikkerhed tør sige, at virkelig disse to Ting bør knyttes til hinanden, og at den ene ikke bør fremmes, uden at den anden i alt Fald er forberedt. Jeg kunde overmaade godt forstaae, dersom Nogen sagde; Den Anskuelse, som man i sin Tid nærede, da Grundloven af 1849 blev givet, om Unseligheden og Hensigtsmæssigheden af Rævningsinstitutionens Indførelse, er i Tidens Løb undergaaet nogen Forandring. Den kan være forandret saaledes, at man ikke længere troer, at Retspleiens bedste Styrelse opnaaes ved Rævningsinstitutionen, eller den kan være forandret saaledes, at man ikke længere anseer Institutionen som nødvendig i dens Egenstab af en Garanti for den constitutionelle Frihed, eller den kan være forandret saaledes, at man ikke længere anseer det for fornødent at lade Folket gennem Rævningsinstitutionen nyde en saa at sige juridisk Opdragelse ved Siden af den politiske. Det er en Anskuelse, som jeg i alt Fald kunde finde consequent og berettiget, dersom Nogen nu træder frem og siger: „Den Mening, som Grundloven udtalte, er ikke længere min, jeg deler den ikke, jeg troer, at det er fornødt ikke at gennemføre Reformen.“ Thi disse Paragrapher i Grundloven, der indeholde Løfter, ere jo af den Bestaffenhed, at man ingenlunde begaaer noget Grundlovsbrud ved at opsætte, i forhale eller noget modificere Udførelsen af det almindelige Princip, der er nedlagt i Grundloven. Ingen kan derfor med Høie optræde og beskylde Nogen for at have forladt Grundlovens Standpunkt, fordi han siger: Min Anskuelse angaaende Rævningspørgsmaalet er forandret. Men dersom man nærer denne Mening, vilde jeg rigtignok ansee det for rigtigst, om man vilde sige det reent ud og ligefrem, og om man vilde afholde sig fra ethvert Skridt, der ad Omveie søgte at naa det Samme. Nu er det ganske vist ikke min Mening, at beskylde de